

Porez na dobit u turističkoj djelatnosti Republike Hrvatske

Glibota, Josip

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:096095>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-21**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET**

ZAVRŠNI RAD

**Porez na dobit u turističkoj djelatnosti Republike
Hrvatske**

Mentor:

doc. dr. sc. Jasenka Bubić

Student:

Josip Glibota

Split, kolovoz 2016.

SADRŽAJ:

1. UVOD	3
1.1. Problem istraživanja	3
1.2. Cilj rada	3
1.3. Struktura rada.....	4
2. TURISTIČKA DJELATNOSTI U GOSPODARSTVU HRVATSKE	5
2.1. Hrvatski turistički potencijal	5
2.2. Oporezivanje turističkih usluga u RH.....	9
3. ZAKONSKI OKVIR POREZA NA DOBIT	10
3.1. Uvodno.....	10
3.2. Porezni obveznik	11
3.3. Porezna osnovica	12
3.4. Porezna stopa.....	14
3.5. Posebne kategorije utjecaja na smanjenje porezne obveze.....	16
4. POREZ NA DOBIT U TURISTIČKOJ DJELATNOSTI RH	18
4.1. Uzorak istraživanja	18
4.2. Analiza financijskog potencijala	20
4.3. Analiza financijskog i poreznog potencijala	28
5. ZAKLJUČAK.....	32
LITERATURA	33
POPIS GRAFOVA	35
POPIS TABLICA	36
SAŽETAK:	37
SUMMARY:	38

1. UVOD

1.1. Problem istraživanja

Tema završnog rada je „Porez na dobit u turističkoj djelatnosti Republike Hrvatske“. Turistička djelatnost Hrvatske je vrlo važna djelatnost za ukupni BDP Republike Hrvatske. U tom kontekstu želi se istražiti ima li turistička djelatnost financijski potencijal kojim može doprinijeti poreznim prihodima državnog proračuna. Empirijski dio rada pokušati će dati odgovor na pitanje ima li hrvatska turistička djelatnost porezni potencijal.?

1.2. Cilj rada

Istraživanje poreza na dobit i poslovnog rezultata provesti će se na uzorku osam odabranih poduzeća u turističkoj djelatnosti za razdoblje 2012. do 2014. godine. U teorijskom dijelu rada analizirati će porezni oblik kao što je porez na dobit Republike Hrvatske. Empirijski dio rada pokušati će dati odgovor na pitanje ima li hrvatska turistička djelatnost porezni potencijal.? Autor ima za cilj prezentirati porez na dobit kao jedan od fiskalnih oblika poreznog sustava. Za pisanje ovog rada korištena je literatura iz područja financija i računovodstva koja je dostupna na referentnim službene stranice Porezne uprave, Ministarstva turizma i Državnog zavoda za statistiku. Uz stručnu literaturu i članke iz područja poreza na dobit korištene su i Narodne novine kao izvor zakonskih propisa. Istraživanje poreza na dobit i poslovnog rezultata provesti će se na uzorku osam odabranih poduzeća u turističkoj djelatnosti za razdoblje 2012. do 2014. godine.

1.3. Metode rada

Pri izradi rada koristit će se različite stručno-znanstvene metode: *Metoda indukcije* je vrsta posrednog zaključivanja koja na temelju pojedinačnih ili posebnih činjenica u svezi poslovnog komuniciranja dolazi do zaključka o općem sudu. *Metoda dedukcije* je oblik posrednog zaključka kod kojega se zaključak izvodi od općeg prema posebnom ili pojedinačnom. Koristiti će se *metoda analize* koja se odnosi na raščlanjivanje već poznatih tvrdnji, postavki, pojmova, zaključaka, modela i sl. na njihove sastavne dijelove, te *metoda*

sinteze kojim se različite predodžbe uzajamno povezuju i spajaju u složenije misaone cjeline. Rezultati će biti obrađeni i prikazani u obliku tablica i grafova.

1.3. Struktura rada

Rad se sastoji od 5 poglavlja i to na 38 stranica. U prvom poglavlju definiran je problem istraživanja, cilj rada, metode istraživanja, te struktura i opseg rada. U drugom poglavlju se obrađuje turistička djelatnost Republike Hrvatske i njena uloga u hrvatskom gospodarstvu. U trećem poglavlju izlaže se zakonski okvir poreza na dobit u Republici Hrvatskoj što uključuje temeljne kategorije koje određuju ovaj fiskalni oblik kao što su porezna osnovica, porezna stopa te posebne stavke koje utječu na konačnu poreznu obvezu putem umanjenja porezne stope. U četvrtom poglavlju analizirati će se porez na dobit u turističkoj djelatnosti RH kroz osam promatranih društava koja se bave turističkoj djelatnosti u Hrvatskoj. Empirijski dio rada obuhvaća analizu financijskog i poreznog potencijala za razdoblje 2012. do 2014. godine. Rezultati će osim apsolutnih financijskih iskaza biti prezentirani i putem određenih pokazatelja uz tablični i grafički prikaz. Na kraju rada predstavljen je zaključak, te sažetak rada.

2. TURISTIČKA DJELATNOSTI U GOSPODARSTVU HRVATSKE

Turistička djelatnost je pružanje usluga putničke agencije, turističkog vodiča, prijatelja, animatora, zastupnika, pružanje usluga u nautičkom, seljačkom, zdravstvenom, kongresnom, športskom, lovnom i drugim oblicima turizma, pružanje ostalih turističkih usluga i dr.¹ Turizam ima važnu ulogu u gospodarstvima mnogih zemalja povećavajući njihov gospodarski rast, pa tako i u hrvatskom gospodarstvu. Zbog sve raznovrsnijih turističkih potreba, u turizam se uključuje sve više djelatnosti i stvara se složen turistički proizvod.²

2.1. Hrvatski turistički potencijal

Turizam je u Hrvatskoj zasigurno jedna od najznačajnijih gospodarskih grana. Činjenica je da Hrvatska ima značajan i vrlo atraktivan turistički potencijal, prije svega jedinstvenu prirodnu i kulturno-povijesnu baštinu. Hrvatska mora pratiti vrlo dinamične i zahtjevne procese i njima se prilagođavati. Rast turističkog prometa posljednjih godina potvrđuje da je Hrvatska na putu da turizam postane aktivni generator razvoja gospodarstva. Turizam je veliko tržište za domaće proizvode, koje u Hrvatskoj na žalost još uvijek nije dovoljno valorizirano. Hrvatska danas ostvaruje oko 8,8 milijuna turističkih dolazaka od čega 7,4 milijuna stranih, a turisti ukupno ostvaruju oko 47 milijuna noćenja/dana boravka. Kad bi se pribrojio i neregistrirani turistički promet (koji se procjenjuje na oko 10-20%) onda se zapravo radi o tržištu od oko 10 milijuna potrošača, odnosno oko 55 mil. noćenja/dana boravka (od čega oko 50 milijuna stranih).

Danas Hrvatska svojim turističkim sektorom osigurava egzistenciju jedne četvrtine svoga stanovništva. Turizam direktno i indirektno stvara oko 22% domaćeg bruto proizvoda, te više od 40% cjelokupnog izvoza. Kako bi se povećale ekonomske koristi od turizma, neophodno je

¹Zakon o turističkoj djelatnosti čl.2. raspoloživo na: <http://www.zakon.hr/z/343/Zakon-o-pru%C5%BEanju-usluga-u-turizmu> [12.07.2015]

²Geić, S. (2007): Organizacija i politika turizma, Sveučilište u Splitu, str.br. 45

da se usvoji strategija turizma usmjerena na održivi razvoj sa orijentacijom na one oblike turizma koji će stvarati korist svim sudionicima.³

Graf 1: Udio turizma u ukupnom bruto domaćem proizvodu

Izvor: www.orah.hr, <https://orah.hr/recinenafti/zasto-je-eksploatacija-stetna-za-jadran/>

Unatoč brojnim naslijeđenim nedostacima te visokim troškovima rada i kapitala, pozicija Hrvatske na međunarodnom turističkom tržištu je stabilna i sve snažnija. Broj gostiju u hrvatskoj raste od 2000. godine po prosječnoj stopi od 20%. Prema službenim podacima sustava turističkih zajednica za 2015. godinu, na Jadranu i u Gradu Zagrebu, u razdoblju od siječnja do lipnja, ostvareno je 4 milijuna i 184 tisuće dolazaka što predstavlja porast 7 posto te 16 milijuna i 862 tisuće noćenja što predstavlja porast od 5 posto u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Strani su turisti ostvarili 3 milijuna i 619 tisuća dolazaka što predstavlja porast od 7 posto te 14 milijuna i 925 tisuća noćenja što predstavlja rast od 4,3 posto. Domaći turisti također bilježe rast u dolascima od 10 posto te od 9 posto u noćenjima. Od siječnja do lipnja sve destinacije bilježe poraste u dolascima.⁴

³Ministarstvo turizma, raspoloživo na: <http://www.mint.hr/UserDocsImages/130426-Strategija-turizam-2020.pdf> [12.07.2015]

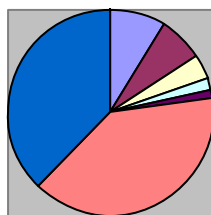
⁴www.mint.hr, raspoloživo na: <http://www.mint.hr/default.aspx?id=25030> pristup: 12.07.2015.

Tablica 1: Turisti i noćenja u RH u 2013. i 2014. godini

	TURISTI		INDEX			NOĆENJA		INDEX		
	2013.	2014.	14./13.			2013.	2014.	14./13.		
DOMAĆI	1.485.361	1.505.455	101,35			5.138.485	5.160.376	100,43		
STRANI	10.948.366	11.622.961				59.679.630	61.323.572	102,75		
			INDEX	UDJEL U RH U %				INDEX	UDJEL U RH U %	
	2013.	2014.	14./13.	2013.	2014.	2013.	2014.	14./13.	2013.	2014.
INDIVIDUALNI	7.738.493	8.216.771	106,18	62,24	62,59	41.981.517	43.654.625	103,99	64,77	65,66
DOMAĆI	953.451	973.462	102,10	7,67	7,41	3.443.010	6.511.433	189,12	5,31	9,79
STRANI	6.785.042	7.243.309	106,75	54,57	55,17	38.538.507	40.143.192	104,16	59,46	60,38
ORGANIZIRANI	4.695.234	4.911.645	104,61	37,76	37,41	22.836.598	22.829.323	99,97	35,23	34,34
DOMAĆI	531.910	531.993	100,02	4,28	4,05	1.695.475	1.648.943	97,26	2,62	2,48
STRANI	4.163.324	4.379.652	105,20	33,48	33,36	21.141.123	21.180.380	100,19	32,62	31,86
UKUPNO HRVATSKA	12.433.727	13.128.416	105,59	100,00	100,00	64.818.115	66.483.948	102,57	100,00	100,00

Izvor: Državni zavod za statistiku, http://www.mint.hr/UserDocsImages/150219_t-stat-014.pdf/

U razdoblju od 2001. do 2011. godine najveći rast potražnje bilježe Bugarska (99%) i Turska (89%). Hrvatska je u tom razdoblju ostvarila 19%-tni rast, veći od tradicionalno najznačajnijih receptivnih zemalja promatranog kruga, Španjolske i Italije. Oko 74% ukupnog broja noćenja u kolektivnim smještajnim kapacitetima u konkurentskom krugu zemalja ostvaruje se u hotelima i njima sličnim kapacitetima, 11% u kampovima i 15% u ostalim kolektivnim smještajnim objektima. Hrvatska u hotelima i sličnim kapacitetima ostvaruje 3% noćenja konkurentskog kruga zemalja, dok najveći dio hotelske potražnje privlače Španjolska (39%) i Italija (35%). Značajne udjele u ukupnoj potražnji imaju i Turska (11%) i Grčka (9%). Najbrži rast noćenja u hotelima od 2001. do 2011. godine bilježe Turska (97%), Bugarska (94%), Grčka (26%) i Španjolska (25%). Hrvatska ostvaruje rast hotelske potražnje od 14% koji je, u odnosu na analizirani konkurentski krug zemalja, veći samo od rasta noćenja u Italiji (9%).⁵

Graf 2: Noćenja u kolektivnim smještajnim kapacitetima

Izvor: www.eurostat.com, <http://www.mint.hr/UserDocsImages/Strategija-turizam-2020-editfinal.pdf>

Opstanak na tržištu uvjetovan je praćenjem suvremenih trendova kroz koje se identificiraju tendencije kretanja potražnje, nove tržišne prilike, područja mogućih ulaganja i infrastrukturne potrebe.

Hrvatski turizam je nakon uspostave državne samostalnosti prošao dvadesetogodišnji proces tranzicije bremenit svim problemima i proturječnostima gospodarskog i društvenog razvitka zemlje. Hrvatska s ulaskom u EU suočava s novim izazovima, ali i s novim prilikama u

⁵Ministarstvo turizma, raspoloživo na: <http://www.mint.hr/UserDocsImages/Strategija-turizam-2020-editfinal.pdf> [14.07.2015.]

turizmu. Strategija razvoja turizma RH do 2020. daje odgovor na pitanje kakav turizam Hrvatska želi i treba razvijati te utvrđuje ključne aktivnosti turističke politike.

2.2. Oporezivanje turističkih usluga u RH

Oporezivanje turističkih usluga u Hrvatskoj ima svojih specifičnosti. Od 01.07.2013. uvedene su novine u oporezivanje usluga u turizmu. Pritom se PDV obračunava samo iz iznosa marže, a ne na cjelokupni iznos usluge. U obračun PDV-a ne uključuju se prolazne stavke (npr. boravišna pristojba).

Stopa od 13% od 01.01.2014.g. (prije 10%) primjenjuje se na usluge smještaja ili smještaja s doručkom, polupansiona ili punog pansiona u hotelima ili objektima slične namjene, uključujući smještaj za vrijeme odmora, iznajmljivanje prostora u kampovima za odmor ili u mjestima određenima za kampiranje te smještaj u plovnim objektima nautičkog turizma. Ista stopa se primjenjuje na ugostiteljske usluge: pripremanja hrane i obavljanje usluga prehrane u ugostiteljskim objektima te pripremanje i usluživanje bezalkoholnih pića i napitaka, vina i piva u tim objektima. Na sve ostale usluge u turizmu i ugostiteljstvu primjenjuje se stopa 25%.

Redovni postupak je uobičajena nabava i prodaja usluga od strane agencije ili jednostavno poduzetnika, gdje se priznaje pretporez po ulaznim računima i, potom, zaračunava PDV na računima prema kupcu, po stopi PDV-a koja je predviđena za tu konkretnu uslugu. Posebni postupak primjenjuje se u točno određenim slučajevima.⁶

⁶www.ekonoms.hr raspoloživo na: <http://ekonoms.hr/portfolio-view/oporezivanje-usluga-u-turizmu-posebni-postupak-oporezivanja-marze/>) [20.07.2015.]

3. ZAKONSKI OKVIR POREZA NA DOBIT

3.1. Uvodno

Zakon o porezu na dobit koji se primjenjivao od 1. siječnja 1994. godine u Republici Hrvatskoj dopunjavao je tematiku poreza na dohodak zasnovanu na potrošnom načelu.

Porez se plaćao po stopi od 25%, te je omogućavao odbijanje zaštitne kamate od porezne osnovice. To je bilo glavno obilježje navedenog zakona. Zaštitna kamata bila je svojevrsna porezna olakšica za poduzetnike jer se nije oporezivao prinos od vlastitog kapitala. Zaštitna kamata se izračunavala po stopi od 5% na uloženi kapital i mogla se odbiti od osnovice poreza na dobit. Naime, cilj tadašnjeg zakona bilo je oporezivati samo ono što se troši, a izuzeti sve što se štedi ili investira. Od plaćanja poreza također su bile izuzete i kamate na štednju, kapitalni dobiti te dividende.

Godine 1996. stopa poreza povećala se na 35% kako bi se izjednačila s gornjom stopom poreza na dohodak i time spriječio prelazak obveznika iz sustava poreza na dohodak u sustav poreza na dobit. 2001. godine počinje posve nov način oporezivanja dobiti. Njegova glavna obilježja su ukidanje zaštitne kamate, drugačije određivanje porezne osnovice kao razlike između prihoda i rashoda, sniženje porezne stope s 35 na 20%, propisivanje olakšica i oslobođenja te poticaja ulaganjima i zapošljavanju.

Radi pojednostavnjenja i uklanjanja nekih slabosti u sustavu oporezivanja dobiti, od 1. siječnja 2005. godine u primjeni je bio novi tekst Zakona o porezu na dobit. Isti se je naknadno mijenjao nekoliko puta. Posljednje izmjene stupile su na snagu 9. lipnja 2016. godine.⁷ Provedbene aktivnosti regulirane su Pravilnikom o porezu na dobit⁸ te nizom drugih zakona, pravilnika i mišljenja iz svih onih područja koja su involvirana u utvrđivanju porezne osnovice poreza na dobit.

⁷ Zakon o porezu na dobit, NN 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16.

⁸ Pravilnik o porezu na dobit, Narodne Novine broj 177/04 i 90/05

3.2. Porezni obveznik

Porezni obveznik je trgovačko društvo i druga pravna i fizička osoba rezident Republike Hrvatske koja gospodarsku djelatnost obavlja samostalno, trajno i radi ostvarivanja dobiti, dohotka ili prihoda ili drugih gospodarskih procjenjivih koristi. Porezni obveznik je i tuzemna poslovna jedinica inozemnog poduzetnika (nerezident). Porezni obveznik je i fizička osoba, koja ostvaruje dohodak prema propisima o oporezivanju dohotka, ako izjavi da će plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak.

Porezni obveznik može biti i fizička osoba koja ostvaruje dohodak od obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti prema propisima o porezu na dohodak. Kod ove kategorije poreznih obveznika zakonodavac je propisao i određene kriterije koje su pretpostavke za primjenu fiskalnog oblika poreza na dobit. Radi se kategorijama visine primitaka, dohotka, vrijednosti dugotrajne imovine i broja radnika.⁹

Tijela državne uprave, tijela područne (regionalne) samouprave, tijela lokalne samouprave i Hrvatska narodna banka nisu obveznici poreza na dobit, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno. Državne ustanove, ustanove jedinica područne (regionalne) samouprave, ustanove jedinica lokalne samouprave, državni zavodi, vjerske zajednice, političke stranke, sindikati, komore, udruge, umjetničke udruge, dobrovoljna vatrogasna društva, zajednice tehničke kulture, turističke zajednice, sportski klubovi, sportska društva i savezi, zaklade i fundacije nisu obveznici poreza na dobit.

Osobe navedene u zakonu, koje u skladu s posebnim propisima obavljaju određenu gospodarsku djelatnost čije bi neoporezivanje dovelo do stjecanja neopravdanih povlastica na tržištu, dužne su u roku od osam dana od dana početka obavljanja te djelatnosti upisati se u registar poreznih obveznika koji vodi Porezna uprava radi utvrđivanja obveza poreza na dobit po osnovi obavljanja određene gospodarske djelatnosti. Ako se ne upišu u navedeni registar, Porezna uprava će na vlastitu inicijativu ili na prijedlog drugih poreznih obveznika ili druge

⁹ www.zakon.hr, raspoloživo na: <http://www.zakon.hr/z/99/Zakon-o-porezu-na-dobit> [09.07.2016.]

zainteresirane osobe, rješenjem utvrditi da su te osobe obveznici poreza na dobit za tu djelatnost.

Otvoreni investicijski fondovi koji su osnovani i posluju u skladu sa zakonom po kojemu su osnovani, nisu obveznici poreza na dobit. Rezidenti su u smislu ovoga Zakona pravne i fizičke osobe čije je sjedište upisano u sudski ili drugi registar ili upisnik u Republici Hrvatskoj ili kojima se mjesto stvarne uprave i nadzor poslovanja nalazi u Republici Hrvatskoj.

Rezidenti su i poduzetnici fizičke osobe s prebivalištem ili uobičajenim boravištem u Republici Hrvatskoj čija je djelatnost upisana u registar ili upisnik. Poslovna jedinica nerezidenta iz Zakona označava stalno mjesto poslovanja putem kojega inozemni poduzetnik nerezident obavlja djelatnost u Republici Hrvatskoj u cijelosti ili djelomično.¹⁰

3.3. Porezna osnovica

Porezna osnovica je dobit koja se utvrđuje prema računovodstvenim propisima kao razlika prihoda i rashoda prije obračuna poreza na dobit, uvećana i umanjena prema odredbama ovoga Zakona.

Poreznu osnovicu poreznog obveznika rezidenta čini dobit ostvarena u tuzemstvu i inozemstvu. Poreznu osnovicu nerezidenta čini samo dobit ostvarena u tuzemstvu, a utvrđuje se prema odredbama ovoga Zakona. U poreznu osnovicu ulazi i dobit od likvidacije, prodaje, promjene pravnog oblika i podjele poreznog obveznika, a porezna osnovica utvrđuje se prema tržišnoj vrijednosti imovine, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.¹¹

¹⁰ www.zakon.hr, raspoloživo na: <http://www.zakon.hr/z/99/Zakon-o-porezu-na-dobit> [09.07.2016.]

¹¹ www.zakon.hr, raspoloživo na: <http://www.zakon.hr/z/99/Zakon-o-porezu-na-dobit> [09.07.2016.]

Tablica 2: Utvrđivanje porezne osnovice

I.	DOBIT = UKUPNI PRIHODI– UKUPNI RASHODI
II.	Povećanje dobiti (smanjenje gubitka)
III.	Smanjenje dobiti (povećanje gubitka)
	DOBIT NAKON UVEĆANJA I SMANJENJA
	DOBIT NAKON UVEĆANJA I SMANJENJA
	Preneseni gubitak
IV.	POREZNA OSNOVICA
V.	POREZNI GUBITAK
	Porezna stopa (20%)
VI.	POREZNA OBVEZA
VII.	POREZNE OLAKŠICE, OSLOBOĐENJA I POTICAJI
VIII.	POREZNA OBVEZA NAKON ODBITKA OLAKŠICA, OSLOBOĐENJA I POTICAJA

Izvor: Obrada autora prema zakonskim određenjima

Postupak obračuna poreza na dobit prikazuje se u tablici 2. Polazna kategorija se sastoji od utvrđivanja dobiti (prihodi se umanjuju za rashode) koja se korigira za stavke pod II. I III. stavke umanjnja i uvećanja dobiti. U zavisnosti od postojanja posebnih kategorija, konačna porezna obveza može biti umanjnja u skladu s poreznim olakšicama, oslobođenjima i poticajima.

Porezna osnovica iz ovoga Zakona smanjuje se šest ekonomskih kategorija. Pojedine kategorije vezane su za prihode od dividendi i udjela u dobiti koji su utvrđeni na zakonom, prihode od vrijednosnih usklađenja dionica i udjela (nerealizirani dobiti) ako su bili uključeni u poreznu osnovicu, te za prihode od naplaćenih otpisanih potraživanja koja su u prethodnim poreznim razdobljima bila uključena u poreznu osnovicu, a nisu isključena iz porezne osnovice kao porezno priznati rashod.

Nadalje, porezna osnovica treba se umanjiti za svotu amortizacije koja nije bila porezno priznata u ranijim razdobljima do vrijednosti propisane u Zakonu. Određene su još dvije značajne kategorije a odnose se na poticaje u obliku poreznog oslobođenja ili olakšice sukladno posebnim propisima, te za reinvestirane dobit, osim ako nije ostvarena iz bankarskog odnosno financijskog nebankarskog sektora.¹²

¹² www.zakon.hr, raspoloživo na: <http://www.zakon.hr/z/99/Zakon-o-porezu-na-dobit> [09.07.2016.]

Porezna osnovica odnosno dobit ili gubitak moraju se korigirati za kategorije koje povećavaju dobit ili pak smanjuju gubitak. Nazivaju se još i porezno nepriznatim troškovima. Definirane čl. 7. Zakona o porezu na dobit. Obuhvaćaju područja rashoda/troškova od vrijednosnih usklađenja dionica i udjela (nerealizirani gubici), ako su bili iskazani u rashodima, amortizacije iznad svota zakonski propisanih svota i stopa. Nadalje, radi se i troškova reprezentacije troškovima nastalih u svezi s vlastitim ili unajmljenim motornim vozilima i drugim sredstvima za osobni prijevoz.

Ukoliko porezni obveznik iskazuje troškove kao što manjkovi na imovini iznad visine utvrđene odlukom HGK, HOK, troškove prisilne naplate poreza ili drugih davanja, kazne koje izriče mjerodavno tijelo, zatezne kamate između povezanih osoba povećava dobit ili smanjuje gubitak. Također u ovu skupinu spadaju i rashodi koji se utvrde u postupku nadzora, povlastice i drugi oblici imovinskih koristi danih fizičkim ili pravnim osobama da nastane, odnosno ne nastane određeni događaj, tj. da se određena radnja obavi, darovanja iznad 2% svote ukupnih prihoda iz prethodne godine, kao i sve druge rashode koji nisu izravno u svezi s ostvarivanjem dobiti i druge svote povećanja porezne osnovice, a koji nisu bili uključeni u poreznu osnovicu.¹³

3.4. Porezna stopa

Radi poticanja ulaganja nakon 2000. godine stopa poreza na dobit propisana je na 20%. To Hrvatsku svrstava u red zemalja s relativnom niskom stopom oporezivanja dobiti. Porezna stopa poreza po odbitku obuhvaća slijedeće pozicije:¹⁴

1. 12% na dividende i udjele u dobiti, te 15% na autorska prava i druga prava intelektualnog vlasništva,
2. 15% na usluge istraživanja tržišta, poreznog i poslovnog savjetovanja i revizorske usluge što su plaćene inozemnim osobama,
3. 15% na kamate,

¹³ www.zakon.hr, raspoloživo na: <http://www.zakon.hr/z/99/Zakon-o-porezu-na-dobit> [09.07.2016.]

¹⁴Zakon o porezu na dobit, VIII. Porez po odbitku, 1. Utvrđivanje i plaćanje poreza po odbitku, čl.31. (NN 148/13)

4. 20% na sve vrste usluga koje nisu prethodno nabrojane, a koje su plaćene osobama koje imaju sjedište ili mjesto stvarne uprave, odnosno nadzora poslovanja u državama koje se smatraju poreznim utočištima ili financijskim centrima, osim država članica Europske unije, te država s kojima je Republika Hrvatska sklopila i primjenjuje ugovore o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.

Tablica 3: Stope poreza na dobit u pojedinim zemljama (2015.)

Zemlja	Osnovna stopa %
Hrvatska	20
Velika Britanija	24
Njemačka	30
Francuska	36
Austrija	25
Belgija	34
Danska	25
Portugal	25
Španjolska	30
Nizozemska	25
Irska	12,5
Italija	31,4
Luksemburg	28,8

Izvor: Institut za javne financije, www.ijf.hr

Porezno opterećenje ovisi o primijenjenoj poreznoj osnovici, odnosno poreznim oslobođenjima i olakšicama koje se pritom uzimaju u obzir kao i o poreznom tretmanu raspoređene dobiti i razlikama u tretmanu amortizacije. Visina stopa poreza na dobit često se mijenja u zemljama članicama EU i to naniže.

3.5. Posebne kategorije utjecaja na smanjenje porezne obveze

U nastavku rada biti će govora o tri kategorije unutar sustava poreza na dobit koje imaju utjecaja na smanjenje porezne obveze poreza na dobit.

Porezna oslobođenja: Zakonom je predviđeno nekoliko vrsta povlastica i oslobođenja od plaćanja poreza na dobit. Olakšice su usmjerene ka djelomičnom oslobođenju od plaćanja poreza na dobit na područjima kako je to prikazano u tablici 7. Kao što se može zaključiti iz podataka u tablici 7. Veliki dio poreznih oslobođenja prema različitim zonama je već iskorišten, dakle ostao je još vremenski horizont za 2016. i 2017. godinu. Oslobođenja za porezne obveznike koji obavljaju djelatnost na potpomognutim područjima i na području grada Vukovara dodjeljuje ministarstvo nadležno za regionalni razvoj i ministarstvo nadležno za poljoprivredu ako korisnik potpore obavlja djelatnost poljoprivrede ili djelatnost ribarstva. Porezni obveznici korisnici potpore iznos porezne olakšice iskazuju kao umanjene porezne obveze u godišnjoj prijavi poreza na dobit.¹⁵

Tablica 4: Obveze poreza na dobit prema različitim zonama

Porezni obveznik	Razdoblje	Stopa poreza na dobit
Sjeverozapadna Hrvatska	od 2008. do 2010. godine	50% od propisane porezne stope
	od 2011. do 2013. godine	75% od propisane porezne stope
	od 2014. godine	u visini porezne stope
Središnja i Istočna (Panonska) Hrvatska i Jadranska Hrvatska	od 2008. do 2013. godine	50% od propisane porezne stope
	od 2014. do 2016. godine	75% od propisane porezne stope
	od 2017. godine	u visini porezne stope
Grad Vukovar	od 2008. do 2010. godine	0% od propisane porezne stope
	od 2011. do 2013. godine	25% od propisane porezne stope
	od 2014. do 2016. godine	75% od propisane porezne stope
	od 2017. godine	u visini porezne stope

Izvor: Ministarstvo financija RH, Porezna Uprava: Hrvatski porezni sustav, Zagreb

Porezne olakšice: Državne potpore za istraživačko – razvojne projekte: Obveznik poreza na dobit može ostvariti pravo na dodatno umanjene porezne osnovice ako od ministarstva nadležnog za znanost dobije potvrdu da je nositelj državne potpore. Obveznici poreza na dobit

¹⁵www.porezna-uprava.hr , http://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/_layouts/in2.vuk.sp.propisi.intranet/propisi.aspx#id=pog23614 [09.07.2016.]

ostvaruju državnu potporu putem dodatnog umanjenja porezne osnovice za opravdane troškove projekta znanstvenih i razvojnih istraživanja od 100% do 150% u zavisnosti od vrste istraživačkog razvojnog projekta a vezano je za temeljna, primijenjena ili pak razvojna istraživanja. Temeljnim istraživanjem podrazumijevaju se poslovi namijenjeni širenju znanstvenih i tehničkih znanja koja nisu povezana s industrijskim i komercijalnim ciljevima. Primijenjena istraživanja su planirana istraživanja ili kritička ispitivanja s ciljem stjecanja novih znanja koja se mogu koristiti za razvoj novih proizvoda, proizvodnih postupaka ili usluga, ili za značajna poboljšanja već postojećih proizvoda, proizvodnih postupaka ili usluga. Razvojnim istraživanjem smatraju se poslovi razvojnog istraživanja namijenjeni pretvaranju rezultata primijenjenih istraživanja u planove, nacрте ili modele za nove, izmijenjene ili poboljšane

Porezni poticaji: Sastoje se od poticaja za mikro poduzetnike, Poticaje ulaganja i Poticaje zapošljavanja. Nositelji poticajnih mjera su trgovačka društva i poduzetnici fizičke osobe (obrtnici) obveznici poreza na dobit registrirani na teritoriju RH, koji koriste poticajne mjere, odnosno kojima se odobravaju potpore za početne investicije. Potpore su određene odredbama Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja¹⁶ odnosno Zakonom o poticanju ulaganja.¹⁷

¹⁶ Zakon o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja, NN 111/12, 28/13

¹⁷ Zakon o poticanju ulaganja, Narodne Novine 102/15

4. POREZ NA DOBIT U TURISTIČKOJ DJELATNOSTI RH

4.1. Uzorak istraživanja

U nastavku rada prezentira se uzorak istraživanja. Uzorak istraživanja odnosi se na osam tvrtki iz turističke djelatnosti RH. Odabrane tvrtke su: Solaris d.d., Liburnia Riviera hoteli d.d., Sunčani Hvar d.d., Hoteli Brela d.d., Plava laguna d.d., Olympia Vodice d.d., Zlatni rat d.d., i Jadranski luksuzni hoteli d.d. Na temelju njihovih financijskih izvještaja RDG-a analiziraju se temeljne kategorije kao što su: bruto dobit, porez na dobit, te neto dobit poslovanja za razdoblje 2012. do 2014. godine.

Solaris d.d. - Solaris Beach Resort je smješten u središnjoj Dalmaciji. Godine 1967. osnovana je tvrtka Solaris i sagrađen prvi od hotela – hotel Jure. U razdoblju od 1972. do 1974. grade se dva nova hotela. Godine 2002. Solaris dobiva novoga vlasnika, UGO grupu. U 5 hotela „Solaris d.d.“ nudi ukupno 1.323 sobe, unutar resorta 50 apartmana, 350 kuća za odmor, kamp koji može ugostiti 2.700 gostiju te marina s gotovo 300 vezova. Tijekom sezone broj zaposlenih dosegne više od 1300 djelatnika. Ostvaruje 85% udjela u turističkim rezultatima na području grada Šibenika, te 55% udjela na području županije.

Liburnia riviera hoteli d.d. - Temeljni kapital društva je 696.074.300,00 kuna, formiran je emitiranjem 302.641 dionica nominalne vrijednosti 2.300,00 kuna. Liburnia riviera hoteli imaju 801 zaposlenog. Vlasnička struktura se sastoji od tvrtki: SNH ALFA d.d. (31,00%), Nova Liburnija d.o.o.(25,00%), SNH BETA d.d. (19,00%), SNH DELTA d.d. (7,91%), CERP (3,73%), SNH GAMA d.d. (3,41%) i mali dioničari (9,95%).¹⁸

Sunčani Hvar d.d.- Sunčani Hvar hvarska kompanija napokon je stala na noge i stabilizirala poslovanje koje je dosad bilo obilježeno golemim gubicima. Već 2014, kada je sklopljena predstečajna nagodba, Sunčani Hvar je iz crvenog minusa, koji je u 2013. godini iznosio 176 milijuna kuna, prvi put zabilježio dobit, u iznosu 23 milijuna kuna, a prema informacijama

¹⁸[www.remisens.com: http://www.remisens.com/hr/brand/remisens-premium](http://www.remisens.com/hr/brand/remisens-premium) [25.07.2015.]

koje je tvrtka dostavila Zagrebačkoj burzi, očekivana bruto operativna dobit na kraju 2015. iznosi 68 milijuna kuna.¹⁹

Hoteli Brela d.d. - Dio su hotelskog lanca Bluesun hotels & resort kojim upravlja Sunce koncern. Sunce koncern d.d. je prvi registrirani koncern u Hrvatskoj i ubraja se među vodeće hrvatske turističke tvrtke. Sunce koncern d.d. je osnovan 2004. godine kao Sunce Hoteli d.o.o u većinskom vlasništvu obitelji Andabak. Godine 2005. godine ujedinjuje hotele pod krovni brand Bluesun Hotels & Resorts. Zauzima leadersku poziciju turističkog proizvoda u Hrvatskoj. U srpnju 2008. godine obitelj Andabak prodala je 49,9 posto udjela u Sunce Koncernu MIG-u, Marfin Investment Group Holdings S.A., Athens, Greece, koji je najveća grčka investicijska grupa.²⁰

Plava laguna d.d. – Zauzimala leadersko mjesto u hrvatskom turizmu. Plava laguna je društvo s ukupnom bilančnom vrijednošću aktive od cca. 1,5 mld kuna i zapošljava prosječno godišnje više od 900 radnika. U svojim smještajnim kapacitetima, dnevno može ugostiti preko 20 tisuća gostiju, od čega više od 8 tisuća u hotelima i apartmanima, te preko 12 tisuća u autokampovima, čime na godišnjoj razini ostvaruje preko 2,3 mil noćenja. Raspolaže i sa 360 vezova u dvije marine te nizom ugostiteljskih, sportskih i ostalih sadržaja koji upotpunjuju temeljnu ponudu. Društvo Plava laguna (Laguna Poreč) osnovano je 1957. godine, kao poduzeće za ugostiteljstvo i turizam. S danom 01. siječnja 2014. godine provedeno je pripajanje portfelja hotela iz sustava Luksic grupe na području Dubrovnika čime je uspostavljeno novo društvo Jadranski luksuzni hoteli d.d. Dubrovnik. U postupku pripajanja, pripojeno je i društvo hoteli Croatia d.d. Cavtat te Plava laguna u ovom trenutku je najveći pojedinačni dioničar društva Jadranski luksuzni hoteli d.d. Dubrovnik s udjelom od 32,88%. Krajem 2014. izvršena je transakcija kupoprodaje dionica trgovačkog društva Istraturist Umag d.d., kojim je Plava laguna stekla 4.349.400 redovnih dionica Istraturista, koje predstavljaju

¹⁹www.suncanihar.com: http://www.suncanihar.com/hr/o-nama.html?bf=4&utm_expId=32362773-27.GOrjOCeTHC1PdKx3_eqGA.3&utm_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.hr%2F [25.07.2015.]

²⁰www.bluesunhotels.com: http://www.bluesunhotels.com/o-bluesun-hotelima.aspx [25.07.2015.]

93.04 % temeljnog kapitala Istraturista, čime je nova grupa Plava laguna povećala svoj kapacitet na preko 43 tisuće kreveta.²¹

Olympia Vodice d.d. - Hotel Olympia ima preko 40 godina uspješnog rada. Iznos temeljnog kapitala: 116.732.401,80 kn, i podjeljen je na 478 786 dionica. Društvo ima 128 stalno zaposlenih djelatnika.²²

Zlatni rat d.d. -Temeljni kapital društva je 18.391.950,00 kn i podjeljen je na 1.839.195 dionica. Tvrtka ima oko 360 zaposlenika. Većinski vlasnik društva je Sunce koncern sa 74,90% vlasništva.²³

Jadranski luksuzni hoteli d.d. (ALH) -Temeljni kapital iznosi 467.919.372,65 kn i podijeljen je na 31.802.598 redovinih dionica bez nominalnog iznosa. Društvo ima 452 zaposlena. Najveći dioničari društva su Sutivan Investment Anstalt, Liechtenstein(30,84%), Grupa Jadranski luksuzni hoteli d.o.o.(31,5%) i Plava laguna d.d.(32,48%).²⁴

4.2. Analiza financijskog potencijala

Slučajnim odabirom je odabrano osam tvrtki koje posluju u domeni turističke djelatnosti Republike Hrvatske. Analizirana su njihova godišnja financijska izvješća za razdoblje 2012.-2014.) kako bi se utvrdio rezultat njihova poslovanja, kretanja ukupnih prihoda i rashoda, dobiti prije poreza, poreza na dobit i dobiti nakon poreza na dobit.

²¹[www.biz.plavalaguna.hr: http://biz.plavalaguna.hr/hr/o-nama](http://biz.plavalaguna.hr/hr/o-nama) [25.07.2015]

²²<http://www.olympiavodice.hr/?stranica=o-hotelu&id=2> [25.07.2015]

²³<http://www.zlatniratbeach.com/bol.asp?lang=hr> [15.03.2016.]

²⁴<http://www.adriaticluxuryhotels.com/hr/dubrovnik/> [15.03.2016.]

Tablica 5: Račun dobiti i gubitka odabranih tvrtki u 2012. godini

	Solaris d.d.	Liburnia Riviera hoteli d.d.	Sunčani Hvar d.d.	Hoteli Brela d.d.	Plava laguna d.d.	Olympia Vodice d.d.	Zlatni rat d.d.	Jadranski luksuzni hoteli d.d.
Ukupni Prihodi	199.436.879	219.686.018	146.408.016	97.976.917	550.496.340	45.436.352	87.244.596	92.415,785
Ukupni rashodi	218.873.260	203.289.961	165.413.434	81.371.522	457.421.263	36.125.238	72.483.883	75.932.254
Dobit/gubitak prije oporezivanja	(19.436.381)	16.396.057	(19.005.418)	16.305.395	93.075.077	9.311.114	14.760.713	16.483,785
Porez na dobit/gubitak		4.099.014		126.321	289.029	-	-	-
Neto dobit/gubitak	(19.436.381)	12.297.042	(19.005.418)	16.179.074	92.786.048	9.311.114	14.760.713	16.483,475

Izvor: obrada autora prema podacima službenih web stranice poduzeća

http://www.hanfa.hr/izdavatelji/HR/ostale_propisane/1392/2015-06-03-38857_pdf.pdf,

http://www.remisens.com/cms_media/web/biz/finance/LRH-2014_hrv-final-FI.pdf

http://www.remisens.com/cms_media/web/biz/finance/LRH-2014_hrv-final-FI.pdf

<http://www.bluesunhotels.com/financijska-izvjesca.aspx>, <http://biz.plavalaguna.hr/hr/korporativne-informacije/financijska-izvjesca>

<http://www.olympiavodice.hr/datoteke/slike/razno/GFI-POD%2031.12.2012.pdf>

https://www.bluesunhotels.com/EasyEdit/UserFiles/FI_ZLATNI%20RAT%20D.D.%20gfi-pod%202012.pdf

<http://static.adriaticluxuryhotels.com/uploaded-files/E69BBE4F-7E35-D40A-004B-592A9BF6E963.pdf>

Tijekom 2012. godine od 8 tvrtki iz uzorka istraživanja, dakle njih šest (75%) su poslovale sa dobiti (Liburnia riviera hoteli d.d., Hoteli Brela d.d., Plava laguna d.d., Olympia Vodice d.d., Zlatni rat d.d., i Jadranski luksuzni hoteli d.d.), a dvije su poslovale sa gubitkom (Solaris d.d. i Sunčani Hvar d.d.). Najveću dobit u apsolutnim rezultatima ostvarila je „Plava laguna d.d.“, a najmanju „Liburnia riviera hoteli d.d.“. Najveći apsolutni poslovni gubitnik u 2012. godini je „Solaris d.d.“, a slijedi ga „Sunčani Hvar d.d.“ Također se može uočiti kako je samo 37,50% poduzeća iskazalo obvezu poreza na dobit i pored pozitivnih rezultata dobiti prije oporezivanja što nam pokazuje da tvrtke reinvestiraju svoju dobit i na taj način povećavaju ekonomsku snagu poduzeća.

Tablica 6: Račun dobiti i gubitka odabranih tvrtki u 2013. godini

	Solaris d.d.	Liburnia riviera hoteli d.d.	Sunčani Hvar d.d.	Hoteli Brela d.d.	Plava laguna d.d.	Olympia Vodice d.d.	Zlatni rat d.d.	Jadranski luksuzni hoteli d.d.
Ukupni Prihodi	251.390.344	275.464.086	155.016.633	98.327.215	506.576.000	41.494.649	100.412.789	247.135.585
Ukupni rashodi	247.865.261	266.383.233	327.750.857	80.804.570	396.919.000	36.870.058	98.286.361	188.187.552
Dobit/gubitak prije oporezivanja	3.525.083	9.080.853	(172.734.224)	17.522.615	109.657.000	4.624.591	2.126.428	58.948.112
Porez na dobit/gubitak	587.458	1.250.217	-	3.658.768	402.000	-	-	37.441.965
Neto dobit/gubitak	2.937.625	7.830.636	(172.734.224)	13.863.877	190.255.000	4.624.591	2.126.428	96.389.558

Izvor: obrada autora prema podacima službenih web stranice poduzeća

http://www.hanfa.hr/izdavatelj/HR/ostale_propisane/1392/2015-06-03-38857_pdf, http://www.remisens.com/cms_media/web/biz/finance/LRH-2014_hrv-final-FI.pdf

http://www.remisens.com/cms_media/web/biz/finance/LRH-2014_hrv-final-FI.pdf

<http://www.bluesunhotels.com/financijska-izvjesca.aspx>, <http://biz.plavalaguna.hr/hr/korporativne-informacije/financijska-izvjesca>

<http://www.olympiavodice.hr/upload/stranice/2013/10/2013-10-01/24/Izvje%C5%A1taj%20za%20razdoblje%201.1.%20do%2031.12.pdf>

https://www.bluesunhotels.com/EasyEdit/UserFiles/HZR_GODI%C5%A0NJI%20IZVJE%C5%A0TAJ%20za%2031.12.2014.pdf

<http://static.adriaticluxuryhotels.com/uploaded-files/E69BBE4F-7E35-D40A-004B-592A9BF6E963.pdf>

Tijekom 2013. godine od 8 odabranih tvrtki, sedam (87,50%) su poslovale sa dobiti (Solaris d.d., Liburnia riviera hoteli d.d., Hoteli Brela d.d., Plava laguna d.d., Olympia Vodice d.d., Zlatni rat d.d. i Jadranski luksuzni hoteli d.d.). S gubitkom posluje Sunčani Hvar d.d.. Najveću apsolutnu dobit od promatranih poduzeća ostvarila je „Plava laguna“, a najmanju „Zlatni rat d.d. U 2013. godini vidljivi je pozitivan trend u poslovanju. Iskazan je bolji porezni potencijal sa aspekta obveze poreza na dobit. Njih 62,50% ima pozitivan porezni potencijal s aspekta prihoda državnog proračuna. Promatranom uzorku je u 2013. godini porasla ekonomska snaga poduzeća, ali i porezni potencijal u usporedbi sa 2012. godinom.

Tablica 7: Račun dobiti i gubitka odabranih tvrtki u 2014. godini

	Solaris d.d.	Liburnia riviera hoteli d.d.	Sunčani Hvar d.d.	Hoteli Brela d.d.	Plava laguna d.d.	Olympia Vodice d.d.	Zlatni rat d.d.	Jadranski luksuzni hoteli d.d.
Ukupni Prihodi	277.531.442	357.247.356	185.323.690	96.701.464	508.160.969	39.106.651	92.211.996	78.944.785
Ukupni rashodi	273.850.086	306.657.752	163.047.724	78.979.380	420.007.934	35.844.856	96.969.489	31.057.454
Dobit/gubitak prije oporezivanja	3.681.356	50.589.604	22.275.966	17.722.084	88.153.035	3.261.795	-4.757.493	47.887.447
Porez na dobit/gubitak	1.183.451	-	-	3.609.381	2.320.916	-	-	9.823.121
Neto dobit/gubitak	2.497.905	50.589.604	22.275.966	13.863.703	85.832.119	3.261.795	(4.757.493)	38.064.885

Izvor: obrada autora prema podacima službenih web stranice poduzeća

http://www.hanfa.hr/izdavatelji/HR/ostale_propisane/1392/2015-06-03-38857.pdf , http://www.remisens.com/cms_media/web/biz/finance/LRH-2014_hrv-final-FI.pdf ,

http://www.remisens.com/cms_media/web/biz/finance/LRH-2014_hrv-final-FI.pdf

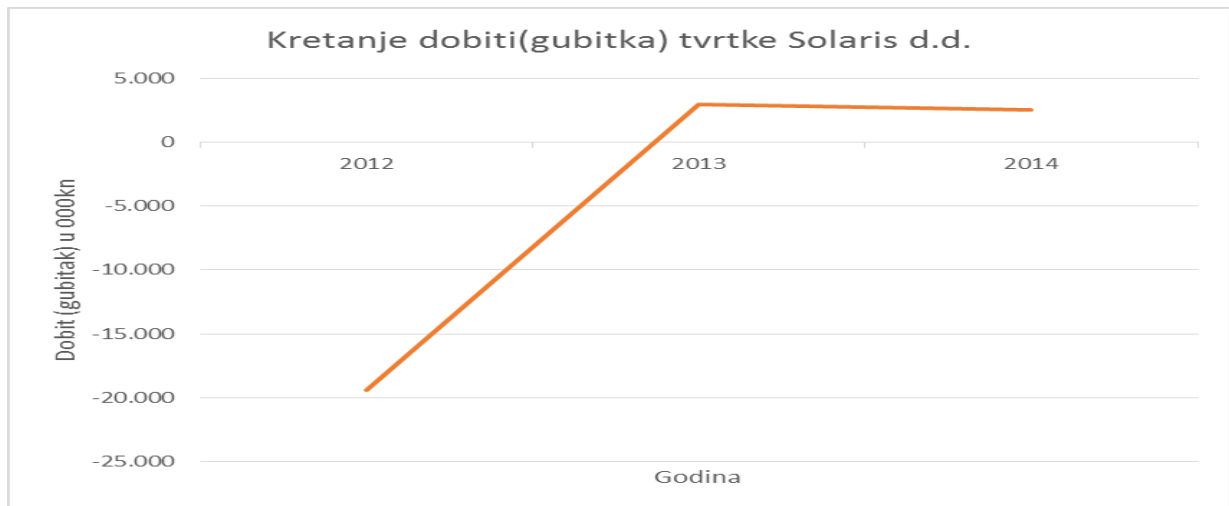
<http://www.bluesunhotels.com/financijska-izvjesca.aspx>, <http://biz.plavalaguna.hr/hr/korporativne-informacije/financijska-izvjesca>

<http://www.olympiavodice.hr/upload/stranice/2013/10/2013-10-01/24/Izvje%C5%A1taj%20za%20razdoblje%201.1.%20do%2031.12.pdf>

https://www.bluesunhotels.com/EasyEdit/UserFiles/HZR_GODI%C5%A0NJI%20IZVJE%C5%A0TAJ%20za%2031.12.2014.pdf

<http://static.adriaticluxuryhotels.com/uploaded-files/3A55C0F5-2E1A-D4D1-315C-48D62C16DA6F.pdf>

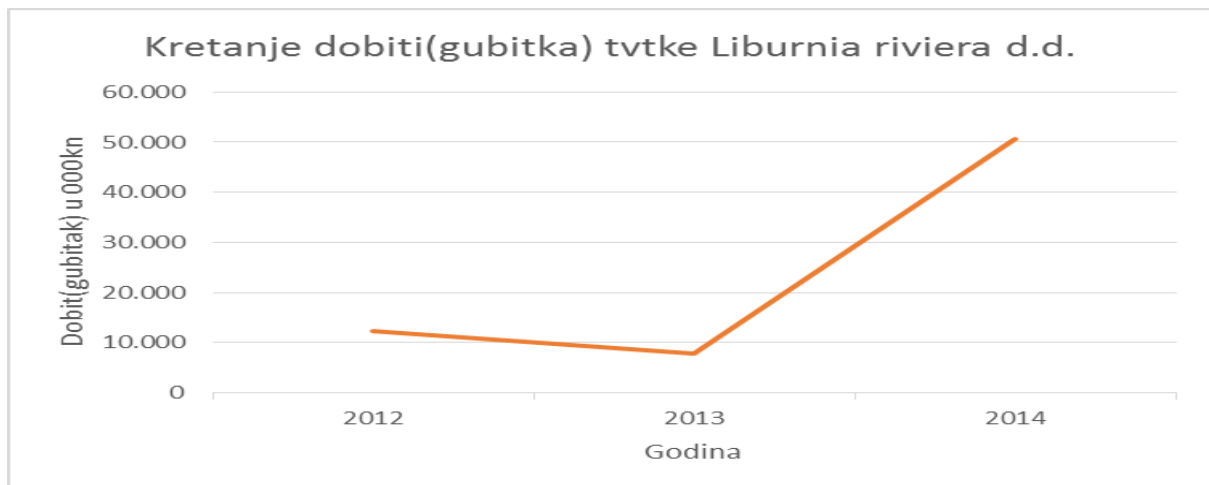
Tokom 2014. godine od 8 odabranih tvrtki, sedam je poslovalo sa dobiti a samo je „Zlatni rat d.d.“ poslovaao sa gubitkom. Čak 37,50% poduzeća iz promatranog uzorka (Liburnia Riviera d.d., Sunčani Hvar d.d. i Olympia Vodice d.d.) svoju cjelokupnu dobit su reinvestirala. Na taj način su tvrtke iz promatranog uzorka povećale svoju ekonomsku snagu. Tablica potvrđuje činjenicu kako je 2014. godina bila najuspješnija turistička godina do sada.

Graf 3: Kretanje dobiti(gubitka) tvrtke Solaris d.d. od 2012. - 2014.

Izvor: Obrada autora na temelju financijskih podataka preuzetih sa web stranica poduzeća

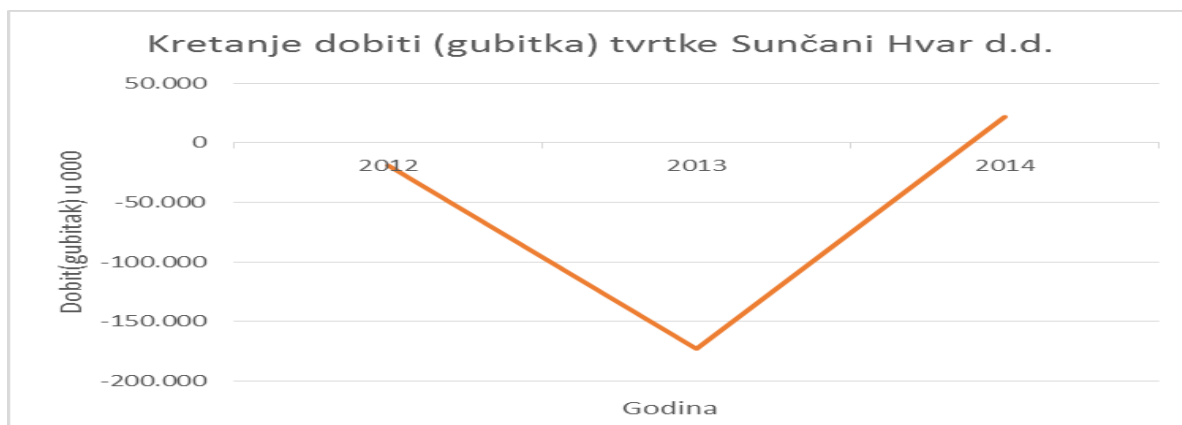
Graf pokazuje kretanje dobiti tvrtke „Solaris d.d.“ u periodu od 2012.-2014. godine. Jasno se vidi veliki rast dobiti u 2013. godini, i nastavak uspješnog poslovanja u 2014. godini.

Graf 4: Kretanje dobiti(gubitka) tvrtke Liburnia riviera d.d. od 2012. - 2014.

Izvor: Obrada autora na temelju financijskih podataka preuzetih sa web stranica poduzeća

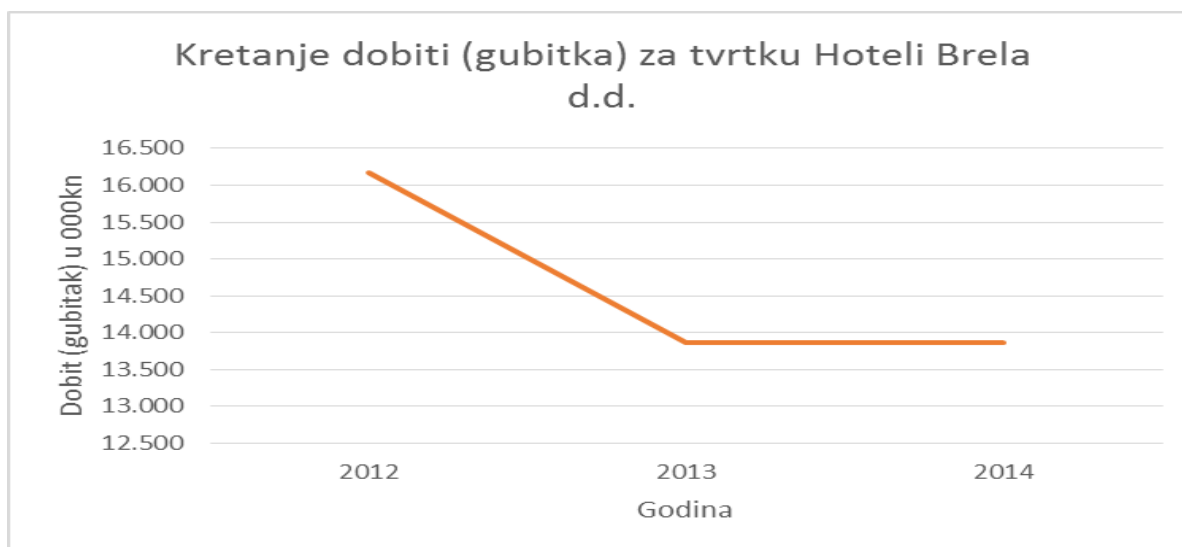
Graf pokazuje kretanje dobiti tvrtke „Liburnia riviera d.d.“ u periodu od 2012.-2014. godine. Vidi se pad dobiti u 2013. godini u odnosu na 2012. godinu, i veliki rast dobiti poduzeća u 2014. godini.

Graf 5: Kretanje dobiti (gubitka) tvrtke Sunčani Hvar d.d. od 2012. - 2014.

Izvor: Obrada autora na temelju financijskih podataka preuzetih sa web stranica poduzeća

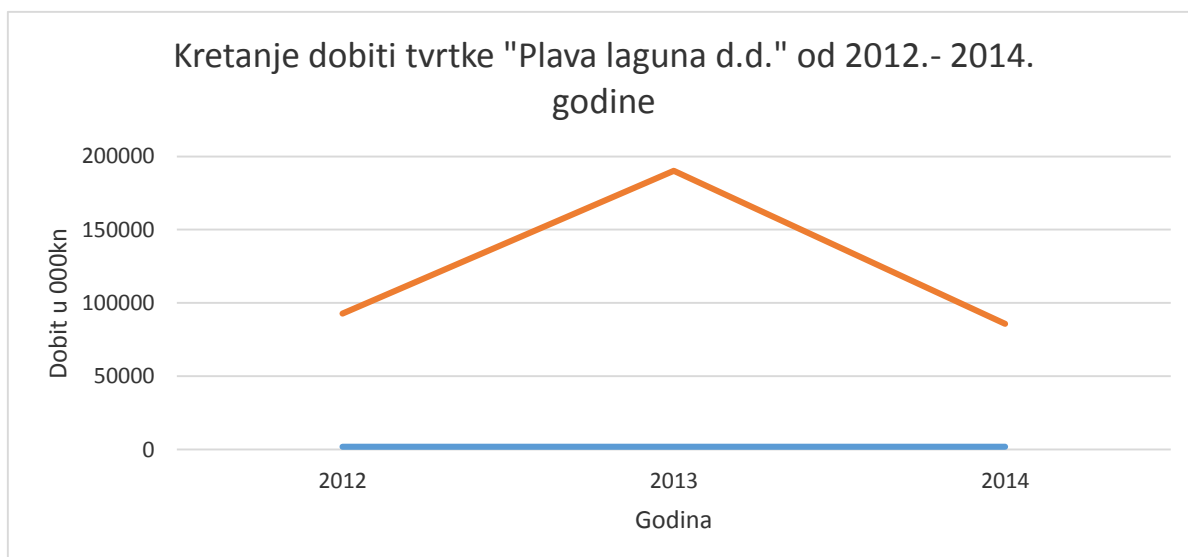
Graf pokazuje kretanje dobiti i gubitka tvrtke „Sunčani Hvar d.d.“ u periodu od 2012.-2014. godine. Vidi se povećanje gubitka tvrtke u 2013. godini u odnosu na 2012. godinu i izlazak iz gubitka u 2014. godini.

Graf 6: Kretanje dobiti(gubitka) tvrtke Hoteli Brela d.d. od 2012. - 2014.

Izvor: Obrada autora na temelju financijskih podataka preuzetih sa web stranica poduzeća

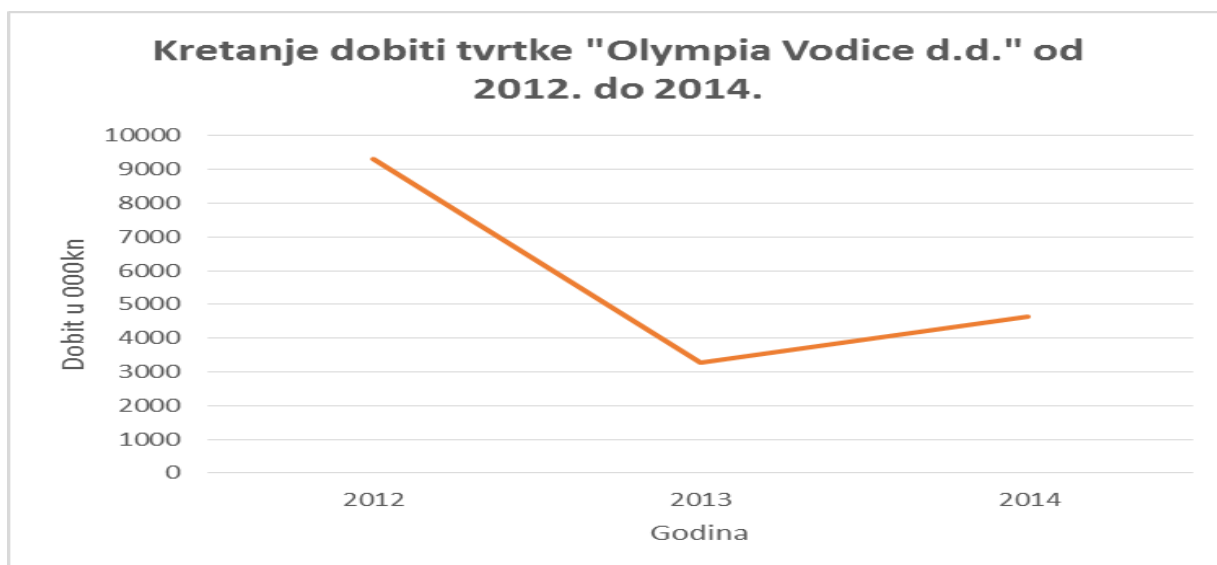
Graf pokazuje kretanje dobiti tvrtke „Hoteli Brela d.d.“ u periodu od 2012.-2014. godine. Vidi se pad dobiti u 2013. godini u odnosu na 2012. godinu, i održanje iste razine dobiti u 2014. godini u odnosu na 2013. godinu.

Graf 7: Kretanje dobiti(gubitka) tvrtke Plava laguna d.d. od 2012. - 2014.

Izvor: Obrada autora na temelju financijskih podataka preuzetih sa web stranica poduzeća

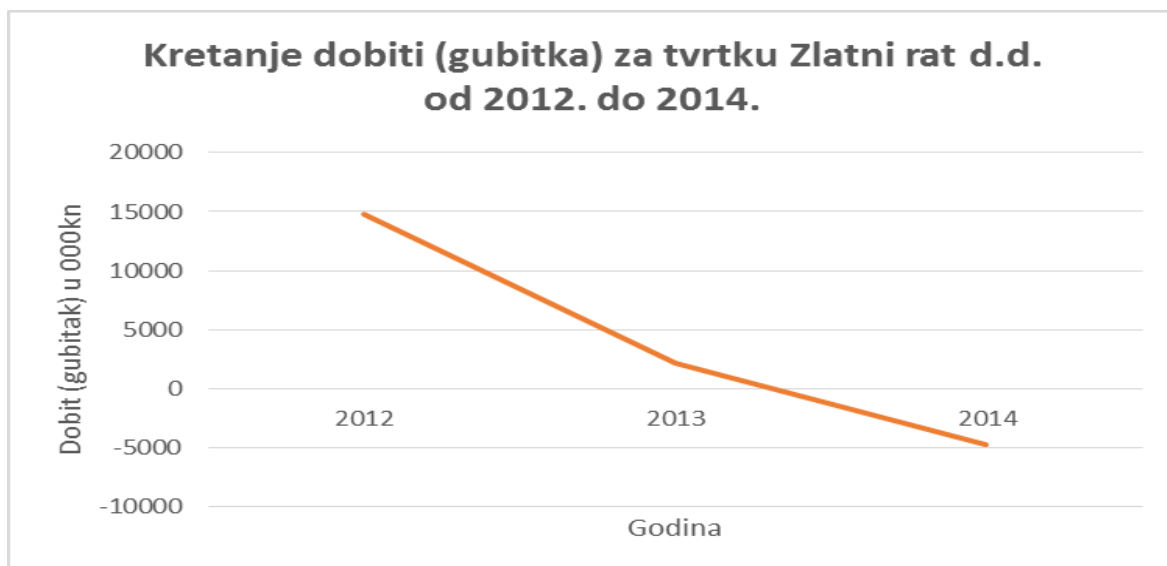
Graf pokazuje kretanje dobiti tvrtke „Plava laguna d.d.“ u periodu od 2012.-2014. godine. Vidi se rast dobiti u 2013. godini u odnosu na 2012. godinu, i pad dobiti društva u 2014. godini u odnosu na 2013. godinu.

Graf 8: Kretanje dobiti tvrtke „Olympia Vodice d.d.“ od 2012.-2014.

Izvor: Obrada autora na temelju financijskih podataka preuzetih sa web stranica poduzeća

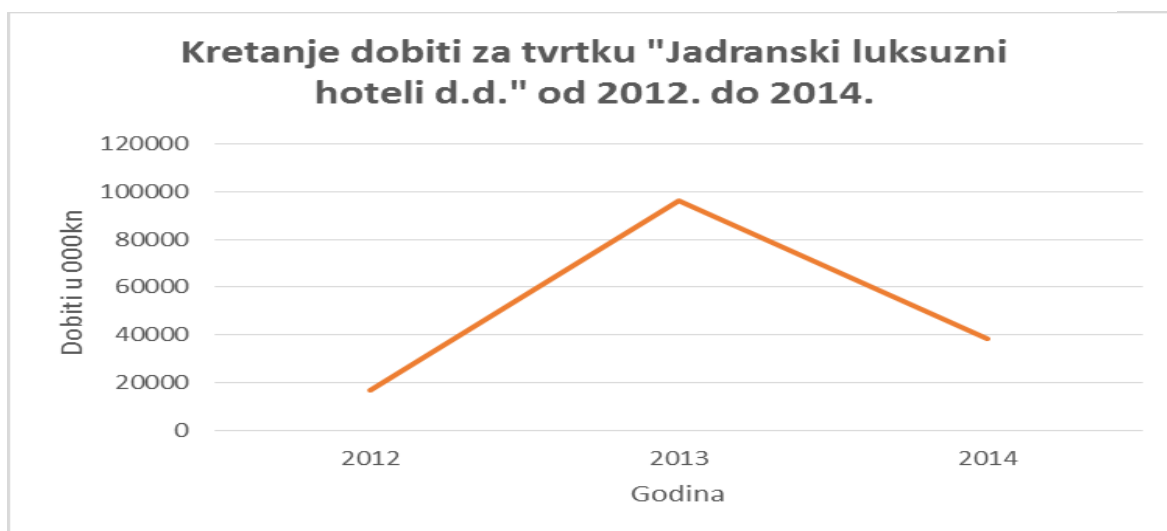
Graf pokazuje kretanje dobiti tvrtke „Olympia Vodice d.d.“ u periodu od 2012.-2014. godine. Tvrtka je najbolje poslovne rezultate ostvarila u 2012. godini, nakon toga slijedi pad dobiti u 2013. godini te naknadni rast dobiti u 2014. godini.

Graf 9: Kretanje dobiti (gubitka) tvrtke „Zlatni rat d.d.“ od 2012.-2014.

Izvor: Obrada autora na temelju financijskih podataka preuzetih sa web stranica poduzeća

Graf pokazuje kretanje dobiti i gubitka za tvrtku „Zlatni rat d.d.“ u periodu od 2012. do 2014. godine. 2012. godina se pokazala kao vrlo uspješna godina za tvrtku, nakon toga u 2013. godini dolazi do pada dobiti da bi tvrtka 2014. godinu završila sa gubitkom.

Graf 10: Kretanje dobiti za tvrtku „Jadranski luksuzni hoteli d.d.“ od 2012.-2014.

Izvor: Obrada autora na temelju financijskih podataka preuzetih sa web stranica poduzeća

Graf pokazuje kretanje dobiti tvrtke „Jadranski luksuzni hoteli d.d.“ u periodu od 2012. do 2014. godine. Tvrtka je sve tri godine poslovala sa dobiti. Najveću dobit je ostvarila 2013. godine, a najmanju dobit 2012. godine.

4.3. Analiza financijskog i poreznog potencijala

Analiza kretanja poreza na dobit u turističkoj djelatnosti Hrvatske napravljena je na uzorku osam odabranih društava (Solaris d.d., Liburnia riviera hoteli d.d., Sunčani Hvar d.d., Hoteli Brela d.d. Plava laguna d.d., Olympia Vodice d.d., Zlatni rat d.d. i Jadranski luksuzni hoteli d.d.) i to za razdoblje 2012. - 2014. godine.

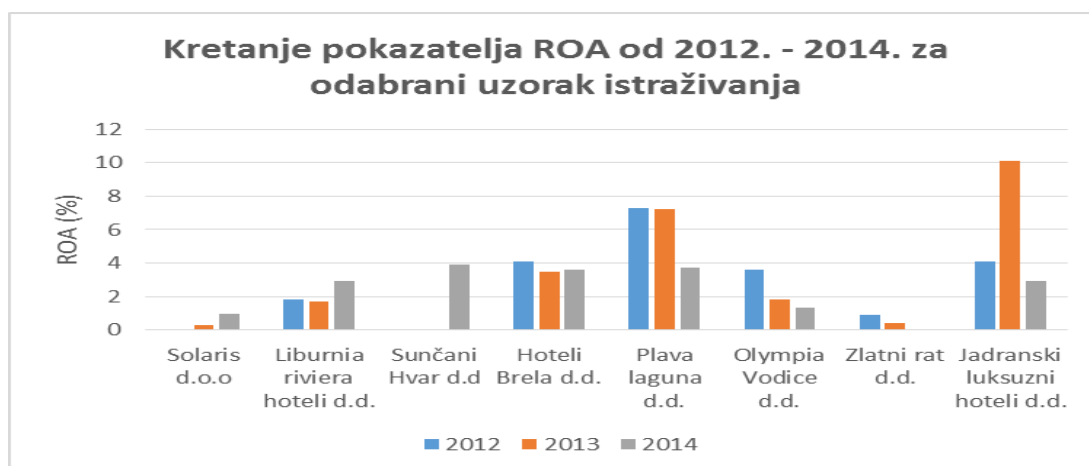
U tablici 8. prikazuje se profitabilnost poduzeća iz uzorka za razdoblje 2012. do 2014. godine.

Tablica 8: Pokazatelj profitabilnosti (ROA) za odabrani uzorak od 2012.-2014.

Pokazatelj profitabilnosti ROA (%)	2012	2013	2014	Prosječno /rang 2012.-2014.
Solaris d.o.o.	-	0,28	0,99	0,42 (8)
Liburnia riviera hoteli d.d.	1,8	1,7	2,9	2,13 (5)
Sunčani Hvar d.d.	-	-	3,9	1,30 (6)
Hoteli Brela d.d.	4,1	3,5	3,6	3,73 (3)
Plava laguna d.d.	7,3	7,2	3,7	6,07 (1)
Olympia Vodice d.d.	3,6	1,8	1,3	2,23 (4)
Zlatni rat d.d.	0,9	0,4	-	0,43 (7)
Jadranski luksuzni hoteli d.d.	4,1	10,1	2,9	5,7 (2)

Izvor: Obrada autora na temelju financijskih izvještaja preuzetih sa web stranica poduzeća

Stopa povrata na imovinu (ROA) predstavlja indikator uspješnosti korištenja imovine u stvaranju dobiti. Izražava se u postotcima (%) a izračunava se odnosom neto dobi i ukupne imovine. Dakle neto dobit je već korigirana za porez na dobit. Odnosi se na dobit koju poduzeće generira iz jedne novčane jedinice imovine. Vrijednost stope povrata imovine uvelike varira u ovisnosti o djelatnosti kojoj poduzeće pripada. ROA može pomoći i kod procjene profitabilnosti nekih novih projekata koje poduzeće planira, naime novi projekt je profitabilan ako je ROA veći od iznosa kamatnih stopa za kredite. Najveći financijski potencijal za razdoblje 2012. do 2014. godine ostvarilo je društvo Plava Laguna d.d.. Slijede ga po rangu Jadranski luksuzni hoteli d.d. a potom Hoteli Brela d.d.

Graf 11: Kretanje profitabilnosti (ROA) za odabrani uzorak od 2012.-2014.

Izvor: Obrada autora na temelju financijskih podataka preuzetih sa web stranica poduzeća

U konkurentskom okruženju veći razvojni potencijal i više razine profita ostvaruju ona poduzeća koja imaju veću poslovnu snagu i adekvatne poslovne strategije Procjenjuje se na osnovi vrednovanja razine dostupnih resursa i organizacijskih sposobnosti poduzeća. Jedan od načina da se poveća razina ključnih resursa i time ostvari konkurentska prednost, jest ulazak u savezništva. Poslovna snaga koja je funkcija resursa u takvim uvjetima raste.

Pokazatelji profitabilnosti iz tablice 8. usporediti će se sa bruto korporacijskom dobiti.

Tablica 9: Rezultati bruto korporacijske dobiti u mil. kuna

	2012	2013	2014	Prosječno 2012.-2014.
Solaris d.o.o.	-19,44	3,53	3,68	
Liburnia riviera hoteli d.d.	16,40	9,08	50,59	30,82 (3)
Sunčani Hvar d.d.	-19,00	-172,73	22,27	
Hoteli Brela d.d.	16,31	17,52	17,72	17,18 (4)
Plava laguna d.d.	93,66	109,66	88,15	97,16 (1)
Olympia Vodice d.d.	9,31	4,62	3,26	5,73 (5)
Zlatni rat d.d.	14,76	2,12	-4,76	
Jadranski luksuzni hoteli d.d.	16,48	58,95	47,89	61,66 (2)

Izvor: obrada autora na temelju financijskih izvještaja sa web stranica poduzeća

Kao što je to vidljivo iz tablice 9. rang postignute bruto korporacijske dobiti u pravilu prati rang profitabilnosti. To drugim riječima znači kako društva koja su uspješno upravljala bruto financijskim potencijalom su podjednako dobro upravljala i poreznim potencijalom jer bi u protivnom se dogodila značajna odstupanja u rangiranju između bruto dobiti i pokazatelja ROA. Slijedeća tablica br. 10. može još bolje pokazati kako društva koja su visoko rangirana po financijskom potencijala upravljaju poreznim potencijalom.

Tablica 10: Učešće poreza na dobit u korporacijskoj bruto dobiti 2012. – 2014.

	Solaris d.d.	Liburnia riviera hoteli d.d.	Sunčani Hvar d.d.	Hoteli Brela d.d.	Plava laguna d.d.	Olympia Vodice d.d.	Zlatni Rat d.d.	Jadranski Luksuzni hoteli d.d.
Prosječno učesće	16,27	12,92	0,00	14,01	1,10	-	-	21,55

Izvor: obrada autora prema pozicijama RDG-a

Tablica br. 10. nam pokazuje učešće poreza na dobit u bruto korporacijskoj dobiti za razdoblje 2012. do 2014. godine. Podaci pokazuju kako je društvo „Solaris d.d.“ u posljednje tri godine u prosjeku ostvarila negativnu bruto dobit imala je najveće učešće poreza na dobit u korporativnoj dobiti što o neadekvatnoj poslovnoj politici kada je porez na dobit u pitanju. Plava laguna d.d. ima najveći porezni potencijal, no rezultati iz tablice 10. govore kako je društvo izvrsno upravlja porez na dobit te su izdvojili 1,10% u državni proračun. Olympia Vodice d.d. je sve tri godine ostvarila dobit u poslovanju i cjelokupnu dobit investirala u razvoj poduzeća. Kontinuirani pozitivni efekti u koristi državnog proračuna mogu se pripisati Solaris d.d., Hoteli Brela d.d. jer učešće poreza na dobit za promatrano razdoblje imaju ili kontinuiranu stabilnost i kontinuirani rast učešća poreza na dobit u bruto korporacijskoj dobiti. Jadranski luksuzni hoteli d.d. izuzev 2012. godine bilježe visoku stavku poreznog potencijala poreza na dobit.

U konkurentskom okruženju veći razvojni potencijal i više razine profita ostvaruju ona poduzeća koja imaju veću poslovnu snagu. Procjenjuje se na osnovi vrednovanja razine dostupnih resursa i organizacijskih sposobnosti poduzeća. Jedan od načina da se poveća

razina ključnih resursa i time ostvari konkurentska prednost, jest ulazak u savezništva. Poslovna snaga koja je funkcija resursa u takvim uvjetima raste.

5. ZAKLJUČAK

Turizam je u Hrvatskoj zasigurno jedna od najznačajnijih gospodarskih grana. Činjenica je da Hrvatska ima značajan i vrlo atraktivan turistički potencijal, prije svega jedinstvenu prirodnu i kulturno-povijesnu baštinu. Razvoj turizma u našoj zemlji započeo je i dugo se zasnivao isključivo na atraktivnom primorskom području.

Turističko tržište u svijetu postaje izrazito dinamično i konkurentno i sve zahtjevnije, pa i Hrvatska te procese mora pratiti i prilagođavati im se ako i dalje želi održavati i dalje razvijati svoj imidž privlačnog turističkog odredišta.

Hrvatska se sve više otvara prema inozemstvu. Europska unija predstavlja najveću regionalnu integraciju u svijetu, sa svojim tržištem, ali i sa svojim ekonomskim potencijalom. Hrvatska svojim prirodnim, kapitalnim i ljudskim potencijalima ima vrlo veliko značenje u turizmu EU. Hrvatska preuzima ulogu lidera na Mediteranu i ulogu najpoželjnije turističke destinacije. Jedino zajedničkom koordinacijom Hrvatske i EU je moguće ostvariti da Hrvatska postane turistička velesila.

Godina 2014. je bila izrazito dobra turistička godina. To se najviše odrazilo na poslovanje turističkih tvrtki što je vidljivo u poslovanju osam trgovačkih društava za razdoblje 2012. do 2014. Analizirane su temeljne ekonomske i porezne kategorije kao što su bruto dobit, poreza na dobit i neto dobiti poslovanja na temelju njihovih financijskih izvještaja.

Na temelju rezultata istraživanja može se zaključiti kako je turistička djelatnost vrlo važna za gospodarstvo Hrvatske, jer u promatranom razdoblju 2012. do 2014. ostvaruje pozitivne trendove, kako sa aspekta financijskog rezultata tako i sa aspekta prinosa u korist državnog proračuna preko oporezivanja dobiti. Rad je odgovorio na postavljeno istraživačko pitanje. Može se zaključiti kako su financijski trendovi pozitivni, te kako turistička djelatnost ima financijski potencijal kojim može doprinijeti i poreznim prihodima državnog proračuna. Konačni efekti ekonomskoga potencijala s aspekta reinvestirane dobiti moći će se bolje sagledati u analizama koje se budu provodile za 2015. godinu.

LITERATURA

Knjiga:

1. Geić, S. (2007): Organizacija i politika turizma, Sveučilište u Splitu, str.br. 45

Pravilnik/Zakon:

1. Ministarstvo financija RH, Porezna Uprava: Hrvatski porezni sustav, Zagreb, 2015.,
2. Pravilnik o porezu na dobit, Narodne Novine broj 177/04 i 90/05
3. Zakon o porezu na dobit, NN 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16.
4. Zakon o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja, NN 111/12, 28/13.
5. Zakon o poticanju ulaganja, Narodne Novine 102/15

Izvor s interneta:

1. Eko partner, raspoloživo na: <http://www.eko-partner.hr/?q=node/33> / [12.07.2015.]
2. Ministarstvo turizma, raspoloživo na:
<http://www.mint.hr/UserDocsImages/130426-Strategija-turizam-2020.pdf>
[12.07.2015]
3. Ministarstvo turizma, raspoloživo na:
<http://www.mint.hr/UserDocsImages/Strategija-turizam-2020-editfinal.pdf>
[14.07.2015.]
4. Zakon o turističkoj djelatnosti čl.2. raspoloživo na:
<http://www.zakon.hr/z/343/Zakon-o-pru%C5%BEanju-usluga-u-turizmu>
[12.07.2015]
5. Zakon o turističkoj djelatnosti čl.3. raspoloživo na:
<http://www.zakon.hr/z/343/Zakon-o-pru%C5%BEanju-usluga-u-turizmu>
[12.07.2015]
6. www.adriaticluxuryhotels.com/hr/dubrovnik/ [15.03.2016.]
7. [www.biz.plavalaguna.hr:](http://www.biz.plavalaguna.hr/) <http://biz.plavalaguna.hr/hr/o-nama> [25.07.2015]
8. [www.bluesunhotels.com:](http://www.bluesunhotels.com/) <http://www.bluesunhotels.com/o-bluesun-hotelima.aspx>
[25.07.2015.]

9. www.ekonoh.hr raspoloživo na: <http://ekonoh.hr/portfolio-view/oporezivanje-usluga-u-turizmu-osebni-postupak-oporezivanja-marze/> [20.07.2015.]
10. www.effect-dubrovnik.com, raspoloživo na: http://www.effect-dubrovnik.com/index.php?option=com_content&view=article&id=1130:oturistikoj-potronji&catid=49:turizam&Itemid=105 [20.07.2015.]
11. www.mint.hr, raspoloživo na: <http://www.mint.hr/default.aspx?id=25057/> [20.07.2015.]
12. www.mint.hr, raspoloživo na: <http://www.mint.hr/default.aspx?id=25030> [12.07.2015.]
13. www.porezna-uprava.hr , http://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/_layouts/in2.vuk.sp.propisi.intranet/propisi.aspx#id=pog23614 [09.07.2016.]
14. www.poslovnplus.com, raspoloživo na: <http://www.poslovnplus.com/2012/09/07/turizam-uspjeh-rekord/> [12.07.2015]
15. www.remisens.com: <http://www.remisens.com/hr/brand/remisens-premium> [25.07.2015.]
16. www.suncanihar.com:http://www.suncanihar.com/hr/onama.html?bf=4&utm_expid=32362773-27.GOrjOCeTHC1PdKx3_eqGA.3&utm_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.hr%2F [25.07.2015.]
17. www.turizam.eu, raspoloživo na: http://www.turizam.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=155:stanim-turistima-internet-g-lavni-izvor-informacija-o-hrvatskoj&catid=40:agencije&Itemid=76 [20.07.2015.]
18. www.zakon.hr, raspoloživo na: <http://www.zakon.hr/z/99/Zakon-o-porezu-na-dobit> [09.07.2016.]
19. <http://www.zlatniratbeach.com/bol.asp?lang=hr> [15.03.2016.]

POPIS GRAFOVA

Graf 1: Udio turizma u ukupnom bruto domaćem proizvodu	6
Graf 2: Noćenja u kolektivnim smještajnim kapacitetima	8
Graf 3: Kretanje dobiti(gubitka) tvrtke Solaris d.d. od 2012. - 2014.....	24
Graf 4: Kretanje dobiti(gubitka) tvrtke Liburnia riviera d.d. od 2012. - 2014.....	24
Graf 5: Kretanje dobiti (gubitka) tvrtke Sunčani Hvar d.d. od 2012. - 2014.	25
Graf 6: Kretanje dobiti(gubitka) tvrtke Hoteli Brela d.d. od 2012. - 2014.	25
Graf 7: Kretanje dobiti(gubitka) tvrtke Plava laguna d.d. od 2012. - 2014.	26
Graf 8: Kretanje dobiti tvrtke „Olympia Vodice d.d.“ od 2012.-2014.....	26
Graf 9: Kretanje dobiti (gubitka) tvrtke „Zlatni rat d.d.“od 2012.-2014.....	27
Graf 10: Kretanje dobiti za tvrtku „Jadranski luksuzni hoteli d.d.“ od 2012.-2014.....	27
Graf 11: Kretanje pokazatelja likvidnosti od 2012.-2014 za odabrani uzorak istraživanja.	29

POPIS TABLICA

Tablica 1: Turisti i noćenja u RH u 2013. i 2014. godini.....	7
Tablica 2: Utvrđivanje porezne osnovice.....	13
Tablica 3: Stope poreza na dobit u pojedinim zemljama (2015.).....	15
Tablica 4: Obveze poreza na dobit prema različitim zonama	16
Tablica 5: Račun dobiti i gubitka odabranih tvrtki u 2012. godini	21
Tablica 6: Račun dobiti i gubitka odabranih tvrtki u 2013. godini	22
Tablica 7: Račun dobiti i gubitka odabranih tvrtki u 2014. godini	23
Tablica 8: Pokazatelj profitabilnosti (ROA) za odabrani uzorak od 2012.-2014.....	28
Tablica 9: Rezultati bruto korporacijske dobiti u mil. kuna.....	29
Tablica 10: Učešće poreza na dobit u korporacijskoj bruto dobiti 2012. – 2014.....	30

SAŽETAK:

Turizam je u Hrvatskoj zasigurno jedna od najznačajnijih gospodarskih grana. Turističko tržište u svijetu postaje izrazito dinamično i konkurentno i sve zahtjevnije, pa i Hrvatska te procese mora pratiti i prilagođavati im se.

Završni rad je napravljen na temu „Porez na dobit u turističkoj djelatnosti RH“. Obraduje se turistička djelatnost Republike Hrvatske i njena uloga u gospodarstvu Hrvatske, te buduće smjernice za razvoj turizma. Godina 2014. je bila izrazito uspješna poslovno turistička godina što se može zaključiti iz analize poslovanja osam trgovačkih društava za razdoblje 2012. do 2014. Osim teorijske analize modela poreza na dobit, analizirane su temeljne kategorije poslovanja kao što kretanje bruto dobiti, poreza na dobit i neto dobiti poslovanja na temelju njihovih financijskih izvještaja.

Nadalje, težište istraživanja bazira se na poslovnom i poreznom potencijalu turističke djelatnosti u Hrvatskoj analizirajući učešće poreza na dobit u bruto korporacijskoj dobiti. Ovaj aspekt istraživanja je vrlo složen jer u pojedinim poreznim razdobljima i nije odmah vidljiv budući će korištenje reinvestirane dobiti kao porezne olakšice pokazati svoje efekte tek u narednim poreznim razdobljima.

Turistička djelatnost Hrvatske je vrlo važna djelatnost za ukupni BDP Republike Hrvatske, ali isto tako turistička djelatnost ima i financijski potencijal kojim doprinosi poreznim prihodima preko oporezivanja korporacijske dobiti.

Ključne riječi: porez na dobit, porezni potencijal, turistička djelatnost Hrvatske

SUMMARY:

Tourism in Croatia is certainly one of the most important industries. The tourist market in the world is becoming increasingly dynamic and competitive and more demanding, and so Croatia and processes must monitor and adjust them.

The final work is done on "Income taxes in the tourism industry of Croatia". Deals with tourist activity the Croatian and its role in the Croatian economy, and future directions for the development of tourism. The year 2014 was an extremely successful business travel years can be inferred from the analysis of business eight companies for the period 2012 to 2014. In addition to theoretical analysis model income tax, analyzed the fundamental categories of business, such as the movement of gross profit, income taxes and net profit business based on their financial statements.

Furthermore, the focus of the research is based on the business and the tax potential of tourism in Croatia analyzing the share of income tax in gross corporate profits. This aspect of the research is very complex because in some tax periods and not immediate because the use of reinvested profits as tax credits to show their effects only in subsequent tax periods.

Croatian Tourist activity is a very important activity for the total GDP of the Republic of Croatian, but also tourist activity has the financial potential to contribute to tax revenues through taxation of corporate profits.

Keywords: tax, tax potential, the tourism industry of Croatia